

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Henr. Ioh. Nepom. Crantz S.C.A. Maiestat. Consiliar.
Institut. Med. Et Mater. Medic. Vindob. Profes. Pub. Ord.
Acad. Imp. Nat. Curios. Et Societ. Botan. Flor. Sodal.
Materiæ Medicæ Et Chirurgicæ ...**

Crantz, Heinrich Johann Nepomuk

[Wien], 1765

Cassis Tertia. Resolventia.

urn:nbn:de:gbv:45:1-10196

CLASSIS TERTIA.

RESOLVENTIA.

Quae humores inter solida stagnantes in minores partes solvunt, inde obstructionem, partis tumorem, motus impotentiam auferunt, RESOLVENTIA: quae eosdem attenuant, dividunt, ATTENUANTIA, quae diluunt, DILUENTIA strictius dicuntur.

Materies his haud adeo diversa, est tamen quae magis in solida, est quae in fluida magis agat salina.

INDICANTUR I. Prioribus secundum exigentiam applicatis, inflammatione tamen nondum resoluta, etiam in phlegmone oedematosa.

II. In oedemate.

III. Tumoribus cysticis.

IV. Tumoribus scirrhosis.

V. Tumoribus aereis.

VI. Obstructionibus aliis.

Verum quia humoris profunde impacti resolutio obtineri solum potest, vel elasticitate, irritabilitate, tensione solidorum minutis, si aucta sint, vel solidorum actione adaucta, si imminuta sit, vel demum adauctis diametris, ut obstruens molecula transire, vel humorum minuta mole, ut per angustias tranare possit, in totidem classes hæcce distribuenda resolventia sunt;

cum

cum vero, quæ elasticitatem, irritabilitatem tollunt, tensionem in solidis minuant, relaxantia, emollientia sint, eadem vasorum diametrum adaugeant, conrahi hæc duo capita in unum possunt.

I. RESOL. RELAXANTIA.

Ex Humectantibus.]
Emollientibus.]
Temperantibus.]
Anodynis.]
conflata, priori capite dicta
sunt.

II. RESOL. STIMULANTIA.

LENIORA.

EX REGNO VEGETABILI.

Apium.
Artemisia.
Betonica. *Herb. flores.*
Chamomilla. *Herb. flores.*
Chamæpitys.
Chærophyllum.
Cicuta maior. *interne, externe, omni forma.*
Daucus.
Fœniculum.

Hedera Terrestris.
 Hypericon. *Herb. flores.*
 Marrubium.
 Melilotus.
 Sambuci *flores.*

FORTIORA.

Absynthium.
Vulgare.
Romanum.

Anisum.
 Arnica.
 Arum.
 Asarum.
 Bryonia.
 Carvum.
 Coriandrum.
 Cuminum.
 Ebulus. *Folia, cortex.*
 Eupatorium.
 Hyssopus.
 Iris. *Rad. Succus.*
 Imperatoriae *Radix.*
 Juglandis folia.
 Juniperus. *Folia. Baccæ.*
 Lavendula.
 Lauri. *Fol. Baccæ.*
 Lupulus. *Herb. Turiones.*
 Maiorana.
 Melissa.
 Mentha.

Peta-

Petasitis.
 Polium.
 Pulegium.
 Rosinarinus.
 Ruta.
 Sabina.
 Thuya.
 Sambuci cort. med. Fol.
 Saponaria.
 Semina IV. calida Maiora.
                          Minora.
 Scordium.

EX REGNO ANIMALI.

Cantharides.

EX REGNO FOSSILI.

Alumen plumosum.
 Arena calefacta oedemati applicata.
 Ammoniacum sal. *Flores.*
 Petroleum.
 Salia fere omnia maxime, vero alcalina in morbis
      frigidis.

OFFICINALIA COMPOSITA.

Ex Guimmatibus simplicibus.

Ammoniaco.	<i>Aceto</i> <i>Solutis.</i>
Bdelio.	
Euphorbio.	
Galbano.	
Opopanace.	
Sagapeno,	

Ex

Ex aceti simplicis aut medicati vapore,
Oleis. Plantarum aromaticarum

Acrium,

Euphorbii.

Cucumeris asinini,

Nicotianæ.

Philosophorum,

Ceratis de cuminio &c.

Emplastris

Diachylo,

De galbano.

De vigo simplice.

Cum mercurio,

Guminato.

Ireato,

Unguentis

De Artanita,

Neapolitano,

III. RESOL. ATTENUANT.

EX REGNO AQUEO.

Aqua,

EX VEGETABILI.

Debiliora in causa calida, vide *Refrigerantia.* 143.

Ci-

Cichorii.
Endiviarum.
Tragopogoni.
Taraxaci.
Scorzoneræ. *Deteria, succi.*
Sambuci flores &c. infusi.

E X V E G E T A B I L I.

Fortiora in causa frigida,

Allium.
Alliaria.
Armoracia.
Beccabunga.
Cochlearia.
Cepa.
Eruca.
Erysimum.
Nasturtium.
Piperitis.
Porrum.
Raphanus. *Herb. Pulpa. Succus.*
Scordium.
Sinapi. *semina.*
Thlaspios *semen.*

EX

EX REGNO ANIMALI.

Serum lactis in inflammati resolutione utile.

Millepedes. Pulvis, Succus, in pituitoso magis.

EX REGNO FOSSILI.

Sales.

Ammoniacum.

Borax.

Nitrum.

Mercurius, & Mercurialis.

OFFICINALIA COMPOSITA.

Ex Camphora. Camphoratis plerisque.

Mellitis.

Saccharatis.

Cineribus clavellatis.

Saponibus tam liquidis quam solidis, solutis.

Tartari sale. Oleo per deliquium.

Omnia hæc resolventia non omnibus convenientia
caſibus, ut ingens pro indele morbi in his selectis. In
inflammatione resolutio ut obtineatur, relaxantibus
incidentia feliciter adduntur. Fortiora stimulantia
oedemati, tumori cystico, aereo, scirrhoso, oppo-
nuntur. Incidentia stimulantibus fortioribus etiam iun-
cta in tumore aquoso, pastaceo praescribuntur, rela-
xantia potissimum in erysipelate.

CLAS-

II. Ubi relaxanda est eadem.

III. Ubi stimulanda.

IV. Deinum ubi, & emolliri, & stimulari simul pars debet.

I. HUMIDA. MACERANTIA.

Dum artis auxilio, nec fræno, nec calcare indigens natura, carere potest, sed inimicus solum arcendus aer est, calor, & humiditas in parte suppuranda conservanda sunt, quæ omnia ex moderamine symptomatum intelliguntur, tum demum hæc indicantur. Forma remediorum, soimenti, cataplasmatiſ.

EX REGNO VÉGETABILI.

Acetosa.

Armeniaca mala cocta.

Avena cum aqua cocta, farina.

Beta.

Brassica.

Cerasa.

Chondrilla.

Cichorium.

Dens leonis.

Endivia.

Fraga.

Hor-

